

Poruka hrvatskih biskupa sa zasjedanja u Poreču

Potaknuti aktualnim zbivanjima u hrvatskoj političkoj i društvenoj stvarnosti koja su u znaku zabrinjavajućeg polariziranja i zaoštavanja stavova, sve do prijetnje nasiljem, mi biskupi Hrvatske biskupske konferencije, okupljeni na 21. redovnom zasjedanju u Poreču, od 19. do 21. rujna 2000. godine, želeći pridonijeti izbjegavanju nereda, smirivanju tenzija te sigurnosti i stabilnosti u Hrvatskoj, obraćamo se javnosti sljedećom porukom:

Hrvatski se narod plebiscitarno opredijelio za samostalnu hrvatsku državu, a to je tijekom domovinskog rata uz velike žrtve i ostvario. Zahvaljujemo Bogu i svima onima koji su pridonijeli da je stvorena država u kojoj su svim njezinim građanima Ustavom zajamčena temeljna ljudska prava, dostojanstvo svakog čovjeka, socijalna sigurnost, sloboda, demokratski pravni predak i mir. Pozivamo sve političke subjekte da ne poduzimaju ništa što bi ugrozilo Državu, što bi bilo protivno zajamčenim vrijednostima i što bi imalo prizvuk omalovažavanja žrtava podnesenih za Domovinu.

Samostalna hrvatska država od svojih početaka našla se na udaru neprijatelja koji su je ne samo političkim nego i oružanim sredstvima željeli uništiti. To nisu uspjeli zahvaljujući hrabrim braniteljima i hrvatskom političkom vodstvu. Ako naša Domovina još nije u stanju vrednovati i nagraditi najzaslužnije za uspostavu hrvatske države, ipak ne smije ničim pokazati da ne cijeni njihove žrtve.

U obrani su učinjena herojska djela ljubavi prema Domovini i prema narodu, ali čini se da je bilo slučajeva – kako to biva u svakom ratu – da su ponegdje prekoračene “granice nužne obrane”. To konstatiramo sa žaljenjem. Pravna država mora osigurati i štiti pravo svih svojih građana, što znači i onih kojima su tim mogućim prekoračenjem učinjene nepravde. Djela protivna međunarodnom ratnom pravu ne mogu biti na čast ni jednom pa ni hrvatskom narodu, nego su djela koja bi svi trebali osuditi u redovnom sudskom postupku i u javnosti.

Očekujemo da se pri donošenju suda o događanjima u domovinskom ratu vodi računa o povijesnom kontekstu, da se ne zaboravi kojim je sve nepravdama hrvatski narod bio izložen i što je sve morao pretrpjeti, između ostaloga da je više stotina tisuća Hrvata bilo prepušteno višegodišnjoj sudbini prognanika i izbjeglica. Kod prosudbe pojedinih djela treba voditi računa i o tome što je bilo prije a što poslije, što je uzrok a što posljedica. Zlo se čini također i onda kada se “knjiga zlodjela” rata lista po nekim određenim političkim potrebama i narudžbama, kada se po takvim kriterijima bira koga će se i kako suditi. Time se i među onima koji su nas požrtvovno i pošteno branili i obranili od agresora potiče strah da i nad njima visi mač osvete, a oni ne znaju hoće li i kada će on na njih pasti.

Nitko nema pravo prije pravednoga sudskog postupka ikoga proglašavati krivim, pogotovo ne ratnim zločincem. Isto tako nitko nema pravo ikakvim oblikom

prisile sprečavati pravedni postupak legitimnih sudskih državnih organa. Žalimo što je nedavno privođenje osumnjičenih izvedeno s toliko demonstracije sile, neprimjerene demokratskom društvu. Stječe se dojam da se takvim postupcima, kao i iznošenjem "afera" i otkrivanjem "dossiera", više želi zastrašiti narod i skrenuti njegovu pažnju od neriješenih socijalnih i gospodarstvenih problema.

Pozivamo sve političke subjekte i voditelje udruga proizašlih iz redova hrvatskih branitelja da se suzdrže od radikalne politizacije domovinskog rata te da sva pitanja, a osobito politička, rješavaju na demokratski način, putem legitimnih stranačkih predstavnika u Hrvatskom državnom saboru.

Pozivamo sve koji raspolažu silom i političkom vlašću da ne nasjedaju političkim provokatorima, kojima nije na pameti dobro hrvatskog naroda ni ostalih hrvatskih građana, nego stanoviti pojedinačni, stranački ili usko nacionalni interesi. Isticanje prava jednih na štetu drugih, jednog naroda na štetu drugoga, nipošto ne vodi nacionalnom i međunacionalnom pomirenju i skladnom suživotu, na čemu svi trebamo raditi.

Pozivamo hrvatske medije da se čuvaju svakog senzacionalizma i pristranosti, pri čemu često stradavaju nevine osobe, ili se njihovo dostojanstvo teško ugrožava. Optužbe ili osude koje ne polaze od objektivnih, provjerenih i vjerodostojnih činjenica, javna su kleveta i teška povreda etike izvješćivanja, jer svaka osoba ima pravo na dobar glas dok joj se ne dokaže suprotno.

Pozivamo odgovorne na vlasti da u skladu sa svojim obvezama i u duhu svojih predizbornih obećanja ne smjenjuju nikoga zbog drukčijih uvjerenja, da nastoje otvarati nova radna mjesta za sve građane, bez obzira na njihovo političko uvjerenje i nacionalnu pripadnost, da se pobrinu kako bi se svi prognani i izbjeglice, koji to žele, mogli vratiti u svoj zavičaj i u svoje kuće. Protjeranim i izbjeglim Hrvatima iz drugih država neka pruže učinkovitu pravnu i materijalnu pomoć. Onima koji se žele vratiti u svoj zavičaj neka pomognu u ostvarivanju njihovih ljudskih i građanskih prava i sloboda. Svakako, u jednom i u drugom slučaju treba paziti da zbog nesigurnosti pred budućnošću ne budu prisiljeni na odlazak iz zavičaja i Domovine.

Dok razmišljamo o tim važnim pitanjima, svjesni težine riječi psalmiste koji veli: "Ako Gospodin grada ne čuva, uzalud stražar bdi" (Ps 127, 1), pozivamo naše vjernike na molitvu za Domovinu, osobito u mjesecu listopadu, kada ćemo s krunicom u ruci moliti Blaženu Djevicu Mariju, Odvjetnicu Hrvatske, za mir i pomirenje.

U Poreču, 21. rujna 2000.

Vaši biskupi